

[Boligministeren.]

understreges, at „andre formål“ er en restgruppe, der foruden rene tillægslån tillige omfatter lån til f. eks. mindre om- og tilbygninger, og at udlånet til denne udlånskategori var særlig stort i 1975, hvilket formentlig først og fremmest skyldes det relativt lave renteniveau, der kendetegnede det meste af 1975.

Der er derfor ikke grund til at antage, at begrænsningen af tillægslån har en negativ indflydelse på beskæftigelsen i byggebranchen.

Beskæftigelsestallene for de måneder, hvor ordningen har været i kraft, tyder heller ikke på det.

Dette hænger utvivlsomt sammen med, at kun en del af de tillægslån, der ydes i ældre ejendomme, bliver brugt til byggeaktiviteter. En anden del af lånene går til køb af forbrugsgoder og er derved uden direkte betydning for beskæftigelsen i byggebranchen.

Begrænsning af tillægslån fremmer ikke beskæftigelsen i byggebranchen. Men der er på anden måde via realkreditlovgivningen truffet foranstaltninger, der stimulerer beskæftigelsen.

Jeg tænker her på de favorable låneordninger, der blev vedtaget sidste sommer. Herefter kunne der til nybyggeri, der blev sat i gang i tiden fra 1. april 1975 til 31. marts 1976, ydes 30-årige lån i særlig realkredit mod almindeligvis 20-årige lån; og i forbindelse med forbedring og ombygning kunne der ydes 20-årige lån i særlig realkredit på op til 100 pct. af værdiforøgelsen ved forbedringen mod hidtil 75 pct. Samtidig blev kravene til værdiforøgelsen ved ombygninger nedsat fra 15 til 10 pct.

Påbegyndelsestallene for 1. kvartal af 1976 viser, at disse favorable lånevilkår har haft den tilsigtede beskæftigelsesfremmende virkning. Der er således i 1. kvartal af 1976 påbegyndt ca. dobbelt så meget byggeri — målt i antal lejligheder — som i samme kvartal sidste år. Denne stigning i påbegyndelserne vil påvirke beskæftigelsen i byggeriet i positiv retning i hvert fald året ud.

Af *Maisted* (FP) til boligministeren (4/5 76):

„Har ministeren en oversigt, der viser, hvor mange virksomheder inden for bygge-

branchen og bygherrer der forventes at gå fallit til efteråret på grund af stigningerne i obligationsrenterne siden september 1975?“
(Spm. nr. 471).

Begrundelse.

Af tv og pressen er det fremgået, at en række bygherrer har misforstået septemberforliget, således at de har troet, at et rentefald var nært forestående.

Uheldigvis er der tale om en rentestigning, hvilket kan føre til lukning af en række virksomheder og til økonomisk katastrofe for en række familier.

Boligminister *Helge Nielsens* svar (10/5 76):

Jeg er ikke i besiddelse af nogen oversigt over, hvor mange byggevirksomheder, der vil gå fallit til efteråret. Men jeg har naturligvis — bl. a. på baggrund af erfaringerne fra andre år og udtalelser fra branchen — gjort mig visse overvejelser over, hvordan situationen kan komme til at tage sig ud for byggebranchen resten af året.

Det er givet, at nogle byggevirksomheder vil forlade branchen i løbet af året; sådan har det altid været — også i gode tider for byggeriet. På den anden side tyder erfaringerne også på, at der vil komme en del nye byggevirksomheder til.

En statistik, der omfatter årene 1970-74, viser, at bestanden af byggevirksomheder i Danmark ligger på 30.000-35.000 virksomheder, og at der årligt er en af- og tilgang til branchen på 2.000-3.000 virksomheder.

Ifølge byggebranchens egne udtalelser er der ikke umiddelbart grund til pessimistiske forudsigelser for de nærmeste måneder.

I en undersøgelse foretaget af Danmarks Statistik fandt man, at byggebranchen forventer en moderat ikke-sæsonbetinget stigning i den samlede beskæftigelse i årets 2. kvartal.

Denne stigning hænger utvivlsomt sammen med de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, der er blevet sat i værk, først og fremmest tilskudslovgivningen og de favorable lånevilkår inden for realkreditområdet. Disse foranstaltninger vil kunne påvirke beskæftigelsen i byggebranchen en tid endnu, også et godt stykke ind i efteråret.